

Besztercebányai HÉTFŐI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre helyben 2.20 kor., vidéken 3.20 kor.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
HAVELKA JÓZSEF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BESZTERCEBÁNYA, FŐ-TÉR. Telefon 108.
Hirdetések díjszabás szerint.

I. évfolyam

1911 november 13

22. szám

Sikkasztót

fogtak el a minap, ki székel kisgazdától azon az ürügyön, hogy háziipari foglalkozáshoz juttatja őket, nehéz ezreket esalt ki. Értsük meg jól, nem holmi könnyelmű, fölösleges vásárlásra esábitotta a góbékat, nem is azzal az ígérettel kábitotta el őket, hogy könnyűszerrel aranyhegyeket szerezhettek, nem sorsjegyeket, spanyol kincseket, bankóprést kínált nekik, nem, csak munkát, fárasztó, nehéz, verejtékes munkát. És még ez az ígérlet is kitűnő kerítőnek bizonyult, százzámra küldözgették be Erdélyországból az előlegeket, miket a vezérigazgató elduhajkodott.

Ha ki idegen ez eset hírére olvassa, bizonyára elszörnyűködik a székelység nyomorán. Bizonyára úgy hiszi, hogy a föld, melyen a nép lakik, koldusabb, kopárabb az ir mocsaraknál, a süppedő tundra-ráknál. És mekkorát bámulna ez az idegen, ha valaki eléje állván, mondaná: „Nem, uram, az a föld, melyen a székelység munkát, keresetet nem talál, nem elkárhozott, haszontalan alkotása a mindenség urának. Irdatlan, dus erdei kincseket érnek, bércei méhén, tárnái rejtekén sárrarany éreződik, forrásai minden nyomorúságot, nyavalyát gyógyítanak és itt nyílik meg a gyehenna zsilipje, hogy végeszakadatlan oszlopban ontsa magából a hajtó, mozgató, teremtő őserőt. És mindebből mindenkinek haszna van, csak a székel népnek nincsen. Tárnáit idegenek aknázzák, fosztogatják, gyógyító vizét vállalkozók meritgetik, erdeit tókések irtatják, döntetik. És az istenadta kincseket felett született, kincseken élő nép, munka híján nyomorultul elvész vagy kivándorol, vagy szédelő haramiák karjába veti magát, hogy munkát találjon, munkát és kenyeret.”

Amozititkai

Lencseláz. — Varsányi, a magyar Nielsen.
— Nyomorékok szürete. — Hogy sétál a gyufaszál?

A mozgófénykép-ipar titkait a beavattottak csak oly féltve őrzik, mint a velencei tükörkészítők vagy a pálinkafőző becenevek a maguk mesterségének rejtelmét. Ez egyébként könnyen érthető, hiszen a mozielőadás igazán nem egyéb merő illúzió, mely rögtön szerte foszlik, mielőtt némi betekintést nyerünk a kulisszák mögé. Mivel azonban bennünket semmiféle érdek se kötelez titoktartásra, ime néhány érdekes leleplezés:

Közismert tény, hogy ma már nem egy színész és színésznő kizáróan mozi-felvételre dolgozik. Persze, ez nem valami könnyű mesterség és bizony néha még neves és gyakorlott színész is kudarcot vall, mikor először dolgozik film alá. Az első magyar filmvállalatnak, mely még a tél folyamán a nagyközönség elé lép, is az a nagy baja, hogy Faludi igazgató sehogyse tudja színészeit hozzászoktatni az új genrhez. A Vigszínház gárdájának legedzettebb tagja is valószínűleg lámpa-illetéleg vezetőlenese-lázat kap, mielőtt az operateur megberregtetni a készüléket. Mert hát egészen más hatalmas nézőtér és telt sorok előtt, látócsövek keresztülszében játszani el egy-egy szerepet, mint egyetlen (még csak nem is látó) cső előtt domborítani. Varsányi Irén (egyébként a magyar Nielsen), máris kijelentette, hogy valahányszor a fénygép kattogását hallja, úgy érzi magát, mint a katona, kire láthatatlanul elrejtőzött ellenség ad sortűzetet.

Mindezek ma már közismert dolgok. Azt azonban már igazán kevesen tudják, hogy nemesak hívatásos színészeknek, hanem olyanoknak is fényes keresetet biztosít a mozi, kik soha életükben nem ábrándoztak színpadi szerepekről. Párisban, a filmipar központjában, például akármelyik sánta, bésza, lábatlan vagy karnálküli nyomorék megkeresi hetenkint a maga 50-100 frankját a Pathétól vagy konkurrensaitól. Mert mozi-téma bőven akad, amely nekik

szerepet juttat. Itt van például a „csodadoktor“, ki különleges szereivel a bénát járórá, a vakot látóvá teszi, itt az „automobilkirándulás“, hol a szüggő gépkocsi leszeli egy jámbor utas mindkét lábát, ki aztán ezeket az automobil utasai után hajjázlja, ott van aztán a rengeteg bibliai téma, mely mind valami patriárka-korabeli esodattett körül forog.

Természetes, hogy a nyomorék csak akkor ugrik be, amikor már az ő jelenése következik. Ezt pedig olyképp csinálják, hogy a végsőóra, azaz pardon, végjelre, a felvételt szépen beszüntetik, az addig játszott színész szép komatosan elvonul s helyébe a láb nélküli alkalmi művész telepszik az automobil kerekai alá. A felvételt pedig csak akkor folytatják, mikor a rendező a változást elkészítette.

A meglepő, u. n. trükképek persze mind ilyen megszakított felvételek után állnak elő. A gyújtókatulnyából kitévő gyufaszál például még nem jelenti azt, hogy a gyújtófécskák tényleg megélevedtek. De hogy is. Százzámra külön készült felvételek sorozata ez, melyek szünetei közt ügyes kéz rendezte el a felvételekre kerülő gyújtókat. Igaz, hogy kissé unalmas és fáradságos a felvételnek ez a pillanatonként való megszakítása, de hát az elért frappáns hatás felér a fáradozással.

Gyakori trükk a repülő léghajós, lezuhánót turista is. Itt persze nem a turista zuhan le, hanem a hegyvidéket ábrázoló kulisszák emelkednek fel, az aviatikus pedig szintén nyugodtan ül egy helyben, míg a rendező fújtatóval eregeti alá a felhőt ábrázoló füstgömböt. Azon se nagyon gondoljunk meg, ha a menyasszonynak olyan kis völegénye van, hogy a tenyerén tudja hordani. Jól megtermett dalia ez az ifju. Csak hogy kettős felvételt csináltak a filmre, először jó közelről a hölgyet vették fel, aztán tízszer akkora távol-

ságból az urat. Természetes, hogy az optikai csalódás aztán parányinak látatja a gentlemant.

Igy tehát nagyon egyszerű és naiv fogások azok, melyek ámulatba ejtik a mozi közönséget, de még mindig igen alkalmasak arra, hogy megtöltsék a mozgó-direktorok kasszáit.

A FÉRJ mint szerelmi postás

A nyakkendő titka
Egy válópör aktáiból
— Saját tudósítónktól —

Nemrégiben nagy port vert fel a Lipótváros berkeiben az a szenzációs párbaj, mely két elválaszthatatlannak hitt jóbarátot végérvényesen elszakított egymástól. A „Kutyavillánál“ lőtt hat lyuk csak a levegőben tett kárt ugyan, de ugyanakkor pontot is tett egy addig boldogan együtt turbékoló hármasszövetségre, melynek bejegyzett tagjai a férj, a feleség, s a férj legjobb barátja, a házi-barát voltak.

Noha az idegenek, no meg az ismerősök sokat sejtettek erről a gyönyörű triaszról, talán még többet, mint amennyi tényleg igaz volt, a férj, mint mindenkor, a legkésőbbben értesült arról, hogy őt is ama jámbor kérődzők közé sorozták, melyek homlokukon, — Isten tudja mért! — szarvakat hordanak

Mikor a boldog férj boldogtalansága teljes tudatára ébredt, keserű érzés vett erőt egész lelkületén az emberiség s annak gyarló képviselői ellenében. Nem tudta felérni észszel, hogy miképpen lehetséges az, hogy az embert, eltekintve hitestársa esküszegésétől, legjobb barátja, lelke testvére oly galádul megcsalhassa

Az „in flagranti“ ért tettesek állottak itt a lesújtott férj mellett, mint valamikor Ádám és Éva a paradicsomban, amikor az Úr a tiltott gyümölcs élvezetén érte.

A válópört azonnal beadta a férj s ennek során érdekes adatok derültek ki, hogy a feleség mi-

képpen értesítette házibarátját Mareoni világhírű találmányát is megszégyenítő módon.

Az asszonyka ugyanis, mint jó feleséghez illik, minden reggel kikészítette uracskájának a tiszta fehérneműt, ruhát, kápatot s nyakkendőt. Ez utóbbit, a nyakkendőt t. i. oly ravaszul, hogy a házibarát, ki minden délelőtt a tőzsdén találkozott férjürellel, már tudta, hogy aznap hányadán van az asszonykával.

Ma zöld nyakkendő volt piros sárvakkal a férjürellel, az azt jelentette:

— Jöhetsz bátran. Egész délután otthon leszek!

Kék nyakkendő jelele vonatalkal:

— Ma nem lehet, gyengélkedem!

Fekete nyakkendő fehér pettyekkel:

— Csak este. Férjem klubba megy!

Ezüstszőrke nyakkendő fekete pettyekkel:

— Délután nálad leszek. Okvetlen várj.

Es így tovább. Egész szótárát a mindenható szerelemnek merítették ki a nyakkendők különféle színéből.

S férjürellel, mint „postillon d'amour“, vigan hordta napról napra az izeneteket, nem is sejtve, hogy az a nyakkendő, melyet pazar csillogásu brilláns patkó ékesített, minden nap árulója gazdájának.

Hogy rajtacsipete a szerelmes párt a gyanutlan férj, az is a véletlen szeszélyes játékán mullott.

A Belvárosban sétálgatva, egyik előkelő divatárkereskedő kirakataiban egy nyakkendő annyira megtetszett neki, hogy azonnal megvette s fel is kötötte, hogy otthon a kis asszonykának eldicsekedjék vele.

De óh fátum! Az új nyakkendő, a turbékoló szerelmesek szótára szerint a következőket jelentette:

— Férjem későn távozik. Csak kapuzárás után jöjj. Epedve várlak!

A barát találkozott férj urammal. Láta az izenetet s este fél tizenegy óra tájban saját kulcsával, teljes nyugalommal nyitott be a „szentek szentjébe“, a hálósobába. Rettenetes tabló!

A jóbarát hebegett, hápogott, majd kilelte a hideg, férjürellel otthon találva. Az asszonyka halálsápadtan várta a fejleményeket. A férj pedig a hirtelen felvillanó vilámlámpánál észbe kapott s a rettenelvaló tudatára ébredt.

A bünösök nem tagadtak s a szerencsétlen férj, mit tehetett egyebet elvált a hűlen feleségtől s még hűlenebb baráttól.

De azt még külön megfogadta, mikor a nyakkendő izenet titkára rájött, hogy soha többé nem köt fel olyan nyakkendőt, melyet előzőleg haza nem vitt s a többi közé nem sorozott.

Abbazia
Léderer-pensio Habsburg- és Gizzella-villával és a Park-szállodával. Gyönyörű fekvés, a kikötő és kúrpark mellett. Teljes kényelem (lift, központi fűtés) stb. Polgári árak. Nyitva egész évben. Prospektus ingyen. Tulajdonos Léderer József.

CIMBALOM
Legjobb szabadalmazott acélszerkezettel, melynek hangja, hangtartása, esodásán Jónak bizonyult, részlettelre is kaphatók. Gramofonok kiváló művészelmozzékkal, hegedűk, fuvolák, harmoniumok stb. — Számos kúntetés, anyanyelv stb. a jó munkákért. A modern szegialaró pedál, acélszerkezetek stb. telitalálja. — Árjegyzékét kívánatra ingyen küld.
Mogyoróssy Gyula
Kis szab. hangszergyár,
Budapest, VII. Rákóczi-út 71.

Közgazdasági szenzációk

Mi történik a Magyar banknál? Harc a közuti vezetőségéért. Az Auer társaság tervei

(Folytatás)
Harc a Közutinál

A közuti vasutársaság arfolyama pár nap leforgása alatt harminc koronával emelkedett. Ki hitte volna, mikor a jámbor gebék végigkocogtak a kerepesi-uton, magukkal vonszolván az emeletes bárkákat, hogy ugyanazon a nyomokon valamikor a villám erejével fog végigszárguldni, vagy legalább is megpróbálja, száz meg száz magajáró kocsi, elgázolván legelső sorban a közönség türelmét, azután Budapest jó hírnevét. Mert nagyobb bizonyosság ma nincs a világon, mint az, hogy a budapesti Közuti vasut földkerekség legnagyobb és leggyorsabb intézménye, amelynek a csodájára járhatnak azok, akiknek a kedvtelésük a tökéletlenségek tanulmányozása. És mégis évtizedek kellettnek hozzá, míg végre megelégette a közönség ezt a garázdálkodást és a tőzsdének fent jelzett mozgalmát hangosan hirdeti, hogy az aktuális dolgok között ma a legaktuálisabb a Közuti dolga.

Azt híhetnök, hogy ezt a nagy felfordulást a közönség ezer meg ezer panasza, a sajtó csaknem egyértelmű állásfoglalása idézte elő. Hogy a vezetők végre is észretertek és megéreztek, hogy itt az utolsó óra, amelyben a mizériákon segíteni kell. Pedig dehogy, az egész botrány hatalmas kérdéssé devalválódott, és a tülekedés ma nem a körül folyik,

hogy az utca lehetetlen állapotán mielőbb segítve legyen, hanem hogy a dagadó szőnyegek álló elnöki székbe ki üljön be. Ennek a kegyetlen háborúnak előcsatározásai folynak ma a börtön és a részvények kelendőségének titka nem azok belső értéke, hanem az a bizonyosság, hogy a többséggel rendelkező csoport fogja dirigálni a szükségessé vált személyi változásokat.

A régi emberek menesztése Kis-Tarcsán kezdődött. Nem azért, mert talán nem tudtak megfelelni a közönség igényeinek, hanem inkább azért, mert tulságosan kielégítették a saját igényeiket. Magyarán szólva, panamaszag terjengett Kis-Tarcsa felől, szabálytalanságok törvénytelen ségek egész légiója került napfényre, amelyet nem viselhetett el a vagongyár igazgatója, aki véletlenül ugyanazt a nevet viseli, amelyet a Közuti vasut elnökigazgatója. A kis bűn nyomán aztán kifakadt az egész szennyes áradat, amely most elsöpréssel fenyegeti a tehetetlenek bizonyult egész régi rendszert.

Az elsők között voltunk, akik a Közuti sürgős regenerálását hirdettük, de ma, amikor az egész regenerálás nem magából a beteg szervezetből, nem is a közönség érdekében indult meg, nem állunk azok közé, akik mindenáron percatot kiáltanak a mai vezetőségre. Mi a legteljesebb tárgyilagossággal elismerjük, hogy a Közuti bajának főokozói nem a Közuti emberei, de maga a főváros. A Közuti vasutnak szerény kereteiből hirtelen kellett nagyvállalattá alakulnia, mert a főváros úgy akarta. A rendezés fejlődés útján a Közuti hálózata ma jóval kisebb, de sokkal tökéletesebb, még két évtized múlva egészen kifogástalan volna. De a főváros kényszerítette a Közutit újabb vonalak sürgős megépítésére mindenütt, ahol néhány nagyfejűnek, vagy milliommossá vált telekspekulánsnak a magánérdeke úgy kívánta. A főváros, sőt maga az állam is rákényszerítette a Közutit olyan iparvállalatok felsegítésére, amelyek képtelenek voltak megfelelő anyagot, vagy hibátlan munkát szállítani, és ez a titka annak, hogy az agyondirigált intézet a csőd, legalább az erkölcsi csőd szélére jutott.

A tervbe vett és célzatosan híresztelt személyi változások fognak-e segíteni a nap-nap után jobban érezhető mizériákon, még kérdéses. Azért mi nem is írjuk zászlónkra sem *Jellinek* Henriknek, sem *Sándor* Pálnak vagy *Hegyesalmi* Lajosnak nevét. Minket első sorban az érdekel, gyökeresen segítve lesz-e a Közuti bajain. Visszanyeri-e rendes képét a főváros utcája, amelyen hosszú idő óta nemcsak a palotások, de a villamos kocsik a mozdulatlanságot szimbolizálják, megszületik-e egy egységes közlekedési politika, amely első sorban a közönség igényeivel számol és lehetővé teszi, hogy az utca forgalma akadálytalanul bonyolítottassék le? Ha az egész mostani mozgalmak ez lesz az eredménye, nem törődünk a személyi változásokkal és még azt is megbocsátjuk, hogy a tőzsde immár nemcsak közgazdasági, hanem ennél nagyobb jelentőséget erőszkolt ki magának.

10%-kal olcsóbb mint bárhol, 300 szoba-

BUTOR

készen áll választásra a leggyorsabból a legfinomabb kivitelig, jótállás mellett adtnak el.

Varga Mihály és Társai
most: **Kristóf-tér 8., I. emelet.**
Előbb Koronaherceg-u. 2. Alapították 1875-ben

Mi történik a szokolegyletekben

A horvát szokolegyesületről, mely tudvalevően dravántuli testvéreink szeméfenye, csinos kis botrány pattant ki a legutóbbi közgyűlésen. E botrány szoros kapcsolatban van azzal a szokolünnepélylyel, melyet szeptember havában rendeztek Zágrábban, és melynek az volt a célja, hogy az ősezer szlovák egysévé tartozásait dokumentálja. A tüntetés azonban, mint már akkor jelentettük ki, nem valami fényesen sikerült, a szerbek teljesen abszontáltak magukat, mert a rendező horvátok nemzeti érzületükben megsértettek őket.

Már közvetlenül a szokolünnep után támadni kezdtek a szövetség elnökét, *Ozár Lázó* dr-t, hogy nem a legkorrektebb módon kezelte a szövetség vagonját. Rendkívül sokat fordított bankettekre, díszítésekre és amellet több ízben a szövetség pénzén rendeztetett ünnepi lakomát a maga tiszteletére. E vádak mind hangosabbak lettek és végül is a zágrábi szokolegyesület elnöke, *Mazzura* dr., konkrét formában terjesztette őket a választmány elé. Beadványában utal arra is, hogy a vidéki szokolegyesületek körében ti-vornyák, orgiák folynak, melyek máris országszerte kompromittálják a szokolünnepet. A közgyűlésen e vádakkal szemben a többség *Ozár* dr.-nak bizalmat szavazott, de azzal az indokolással, hogy nem akarja a szokolünnep hírelt az ügy feszegetésével lerontani. A 4490 korona hiányért azonban *Vinkovci* dr. indítványára az elnökséget tette felelőssé és a költségvetés e tételét nem hagyta jóvá.

Mazzura dr., látván, hogy kisebbségben van, legalább azt az indítványát akarta keresztülvinni, hogy az iszákos tagokat a választmány esetről-esetre rekessze ki a szokolünnep köréből. Azonban ezt is leszavazták, azzal az indokolással, hogy az iszákoság privát ügy, amibe az egylet nem avatkozhatik bele. Különbön is sportegyletről van szó, melyben az ivás már szinte hagyományos.

Erre a fura határozatra azután *Mazzura* és a zágrábi szokolünnep bejelentették a szövetségből való kilépésüket és a közgyűlést azonnal el is hagyták.

Noha az egész horvát sajtó mélységesen hallgat az esetről, kötelességünknek tartottuk ezt az ügyet a nagy nyilvánosság elé vinni, mert nem tartjuk érdek nélkülinek annak demonstrálását, miképpen értelmezik „kulturált“ horvátjaink a nemzeti eszmét szolgáló szokolegyletek hivatását.

Legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és konyhakerti magvak Kállai Sándor és Fia cégnél szerezhetők be. — Iroda és raktár: Budapest, VI., Király-utca 14

Lakbér-nyugdíjtörvény.

Az 1885-ik évi nyugdíjtörvény igen mostohán bánt el az állami tisztviselők özvegyeivel, árváival és a kiszolgált vagy idő előtt megrokkant hivatalnokoknak is igen szűkmarkuan mérte a nyugdíjat, amelyről tudvalevően szállóige is keletkezett, hogy az éhenhaláshoz sok, a megélhetéshez pedig kevés.

A huszonhat év előtti viszonyok mindazonáltal elviselhetővé tették a nyugdíjasok helyzetét, akik valamely csendes vidéki városkába visszahúzódván, szépecskén beosztották a szűk állami ellátást.

A lefolyt közel három évtized alatt azonban a drágaság egyre fokozódott és a társadalom egy rétegére sem mért oly súlyos csapásokat, mint a tisztviselő osztályra, amely legfőkébb csak drága kölcsönrel tudott magán segíteni.

A fizetésjavítások megközelítőleg sem álltak arányban a drágasággal és nyílt titokká lett, hogy az állam gépezetét vezető és irányító tisztviselők, az ugynevezett nemzetgerince, szomorú sorsban tengődik és akinek nincs közülről magán vagyona, az nem menekülhet az uzsora karmai elől.

De a legválságosabb helyzetbe kétségtelenül a nyugdíjasok, özvegyek s árvák kerültek, akikről az 1885-iki törvény intézkedése az aktív szolgálat idején élvezett lakbért teljesen megvonja. Mintha bizony a nyugalmazott állami alkalmazottnak és családjának lakásra egyáltalán nem volna szüksége, holott elvitázhatatlan, hogy az élete alkonya felé járó öreg ember leginkább megkivánja az egészséges, tiszta és nyugalmas lakást és a mindennapi nehéz gondok alól való mentesítést.

Az állami nyugdíj tehát fiktív fogalomvá vált, mert a lakások árai még künn a periferiákon is magas ugrásokban emelkedtek és a szegény nyugdíjas mikor megkapta a penziós okmányát, választhatott, hogy a csekély nyugdíjat lakásra fordítsa-e vagy koplaljon, avagy táplálkozzék belőle és akkor a szabad ég alatt ütheti fel a sátorfáját. Végül is a lakás győzedelmeskedett a gyomorkérdés felett. S kormányok jöttek és kormányok buktak és valamennyi elismerte, hogy a 26 év előtti törvény intézkedései elavultak és módosításra szorulnak. A kérdés mindazonáltal

csak huzódott és megoldást nem nyert.

Mint most értesülünk, a *Khuen-Héderváry kormány végre tető alá vitte a lakbér nyugdíj ügyét és kész tervezet várja annak a parlamenti tárgyalását*, amely tervezet szerint, miként Ausztriában már régen meghonosították, *nyugdíjazás esetén a lakbér ötven százalékát élvezni fogja a nyugdíjas, az özvegy és a családtagok* egyaránt. A lakbér nyugdíjra az érdekelt tisztviselők aktív szolgálatuk alatt rendszeres illetményük négy százalékát fogják befizetni. Hogy azonban az új rend mikor lép életbe, annak csak a jó Isten a megmondhatója, mert hiszen amíg a véderőreform sorsa el nem dől, addig semmire sem lehet számítani, miután a kormány szigorúan ragaszkodik ahhoz a kimondott jelszóhoz, hogy csak a véderőreformon keresztül és annak utána következhet sorra minden más törvényjavaslat és reform kérdés. A kormány tehát odatartja az abrakos tarisznyát az alkalmazottjai elé, de nem engedi megköszölni. Pedig ha a lakbérnyugdíj javaslat törvényerőre emelkedhetne, sok sebet hegesztene be és egy igazán kívánatos és üdvös szociálpolitikai alkotással lennének gazdagabbak.

De ideje volna, hogy a kormány ne csak a lakbérnyugdíjat alkossa meg, hanem a már egészen elavult, minden ízében rossz nyugdíjtörvényt teljesen revízió alá vegye s a szükséges módosításokról is készítsen törvényjavaslatot. Van ugyan erre is némi remény. A pénzügyminiszter, amikor a minap be-terjesztette a képviselőházban az 1912. évi költségvetést, ezekkel a szavakkal fejezte be az exozóját: „... még csak azt kívánom bejelenteni a t. Háznak, hogy a nyugdíj törvény reformjáról szóló javaslat elkészítés alatt van és így a nyugdíjasok, az árvák és özvegyek sorsáról is mielőbb gondoskodni fogunk“.

Adja Isten, hogy ez mielőbb bekövetkezzék s hogy az állam alkalmazottai reményeége a sok keserű csalódás után végre teljesedjék már be egyszer!

Forgács.

Egy versíró műhelyéből.

Sárból remek fészket csinál a fecske,
Angyalmosolygás benne a pehely;
De verje bár aranybul a szerencse,
Csak bánatot rejti az ürömkéhely.
Templomfalat ki rugdal bocskorával,
A jámbor meg se lát ily ostobát;
Ha rágalom dobálja meg sarával,
A tiszta lélek tisztán megy tovább.

Kopott embert lenéz minden fajankó,

Kincslelkű bár szegény félre búj;
De a kopott arany s a ronda bankó
Csak annyit ér, mint a vadonat új.

Minő parányi kis porszem vagyok!
Könnyű pehelyszál földi életem;
Lelekembe mégis egy világ ragyog,
Fényt látok gyűlni és rejtelmeken.
A végtelenségen suhanva száll át
A szélvihárnál gyorsabb gondolat,
Míg gyenge létem égő gyertyaszálát
Elfújja egy szellőcske pillanat.

Gyászos veszély, ha a zsarnok hatalma
Lánc és bakó, erőszak és ököl,
Melyet királyi joggal bírodalma
Törvényes szegényére örököl.
De még veszélyesebb, midőn a nép
Eszmének nevében lesz erőszakos:
Virágokat dühöngve összetép,
Oltárokon szennyes lábbal tapos!

Van egy dal, melynek rejtelmes zenéje
Ugy lüktet a szívünkben, mint a vér;
Epedve hallgatózunk ütemére,
Ha boldogok vagyunk, ha bánat ér.
Áldottabb, éltetőbb az anyatejnél,
Első szerelmi csóknál édesebb;
Dallama kelyhén összefolyva benn él,
Mint álmában sír harmatképzetet.
E dal rimével az örök valóság
Ölelkezik sejtelmek peremén,
Kinyílnak az ihletfoganta rózsák,
Szül új világot megváltó remény.
Míg hangja rezdül, szünnék a tusák,
E dal az elmulás sebének írja,
Az örök élet, örök ifjuság...
Mindenki hallja, senki meg nem írja.

Városi közgyűlés.

Besztercebánya sz. kir. város képviselőtestülete kedden délelőtt Répási Mátyás dr. alispán elnöklésével részletes tisztújító közgyűlést, utána Csesznák Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklésével rendes őszi közgyűlést tartott. A tisztújító közgyűlés az üresedésben levő számtisztviselő állásra egyhangulag Szilárd Bélát választotta meg, aki nyomban le is tette a hivatali esküt.

Ezután a közgyűlés jóváhagyta a városnak jövő évi költségvetését 602,032 K. bevétellel és 688,333 K. kiadással, a 86,301 K. korona hiányt az egyenes állami adó után kivetendő 45 százalékos pótdadóval fogják fedezni.

A közeget vám jövő évi költségvetése 51986 K. bevétel és ugyanannyi kiadás; a tervbe vett munkák: a Kossuth Lajos utca jobb oldalának aszfaltozása, a Kaszárnya, Mészáros, Lázár és Deák F. utcák kövezése. A szegényalap jövő évi bevétele 6570 K, kiadása 5888 K. A város pénzkészletét a helybeli takarékpénztárban, hitelbankban és kereskedelmi bankban 45—45 és 10 %-os arányban helyezik el.

A folyó évi hiteltüллésére a jövő évi megtakarításokból 4400 koronát, Chovan Ödön volt szelcsei, most hajnikai körjegyzőnek az elektromosműhöz vásárolt földrésztelteknek átíratása körül tett szolgálatokért 200 kor. jutalmat utaltak ki. Elfogadták a színház-vigadó építési bizott-

ságának pályázati tervzetét, elintézték több bérleti és illetőségi ügyet.

A városi tisztviselők pótlékát a megye nem hagyta jóvá — a felett a közgyűlés Dr. Petrogalli Oszkár felszólalása után úgy döntött, hogy a pótlékot újra megszavazta. Dr. Dienes Emil indítványát a városi bejelentési hivatal eltörléséről Dr. Palinay Gyula kózzászlása után elfogadták.

Friss hírek.

Egyházmegyei hírek. Dr. Radnai Farkas megyés püspök adminisztrátorrá küldte ki: Csanaky Józsefet Zólyommiklósról, Ficzél Ignácot Nyitrafőre, Demovich Bertalant Magasmartra, Záhora Jánost Madarasaljára, Raitsits Ferencet Nemetprónára és Kossányi Gézát Felsőszabadi. Jung Szilvesztert kinevezte a stubnya-fürdői tanítóképzőhöz hittanárnak. Segédlelkészi minőségben áthelyezte: Dokupil Gusztávot Nyitratormásra, Ficzél Józsefet Besztercebányára, Lepovicz Ignácot Znióváralljára és Szirmai Jánost Besztercebányára.

A vármegyeköréből. Zólyomvármegye központi választmánya Dr. Répási Mátyás alispán elnöklése alatt, tegnap tartott ülést, melyen a breznóbányai, szliacsi és zólyomi választókerületek országgyűlési képviselőválasztóinak 1912. évre egybeállított névjegyzéke véglegesen megállapított.

Hivatalvizsgálatok. Báró Kürthy Lajos főispán mult kedden a besztercebányai fősolgabíroságot, dr. Répási Mátyás alispán pénteken és szombaton Breznóbánya városát, az ottani solgabíroságot, a benesházai és erdőközi körjegyzőséget vizsgálta felül.

Kinevezések. A m. kir. igazságügyi miniszter Muránszky Emil ügyvédjelöltet a budapesti tábla területére dijas joggyakornokká nevezte ki. — A kereskedelemügyi miniszter Reche-weiz Béla okl. gépészmérnököt fizetésnélküli ipari segédfelügyelővé nevezte ki és solgálatáttelre a besztercebányai iparfelügyelőhöz rendelte ki.

Esküvő. Wágner Márk zólyomi vezető járásbíró f. hó 6-án vezette oltárhoz özv. Till Hugoné, született Kieszler Carolát.

Papbeiktatás. Mult hét szerdáján foglalta el, az egyhangulag megválasztott ev. lelkész Paulinyi Miklós horhádi állását. Megható volt az egyszerű parasztnép lelkesedése és öröme melymegnyilvánult új lelkipásztoruk bevonulása alkalmával. Szép nap lévén tehát az egész falu népe aprajagya diszbe öltözve kivonult jó messze a határba eléje. Harangzúgás és taracklövések el-

dördülése után szép beszédben üdvözölték az egyház nevében, a község nevében a vezető egyének. Az iskolaköteles gyermekek pompás csoportja érdekes nemzeti viseletükben, kedves tanítójukkal Rohács Emillel az élén ragyogó szemmel hallgatták a beszédeket. Vasárnap folyó hó 12-én tartották meg az ünnepélyes beiktatást, melyet Bakay Péter főesperes végzett.

Erdőőri választás. Breznóbányán az erdőőri állásra f. hó 4-én Bruoncs András erdőfelügyelő, breznóbányai lakost választották meg.

Új körorvos. Nagyszalánán tegnap volt a körorvosválasztás. Dr. Lencsi János bakabányai orvos lett az új körorvos.

A gyermek törvényes származásának megtámadhatása.

A kir. Kuria ez évi 642. számú ítéletével kimondotta, hogy a házasság tartama alatt született gyermek származásának törvényességét a gyermek életében csakis a gyermek vélemezett atyja támadhatja meg s ez annak annyira személyes joga, hogy az ő meghatalmazása nélkül senki más nem gyakorolhatja.

Gaal Mózes Zólyomban. Illusztris vendége lesz Zólyomnak folyó hó 25-én. A Zólyom megyei Általános Tanítóegyesületnek Zólyom—nagyszalánai járás köre itt tartja meg ez évi rendes őszi gyűlését s erre az alkalomra kivételesen sikerült a közismert, országos nevű ifjusági író, a mesemondás királyát megnyerni. A gyermekvilág dédelgetett kedvence az egybegyűlt tanítóságnak, szülőknek s leghálásabb hallgatóinak — a gyermekeknek — gyakorlatilag, két elbeszélés keretében fogja bemutatni a mese szerepét az iskola és szülői ház nevelt munkájában. Az igazán ritka élvezetet ígérő gyűlés iránt oly általános az érdeklődés, hogy a vezető körök — számítva az előreláthatólag szép számú hallgatóságra — a városi szálló nagytermét bérelték ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Oravecz Károly breznóbányai állami polgári iskolai igazgató tanítót igazgatói minőségben végleg megerősítette.

Új doktor. Trompler Ernőt, a helybeli kir. törvényszék joggyakornokát tegnap avatták a jogtudományok doktorává a kolozsvári egyetemen.

Tanulmányuton. A selmecbányai m. kir. erdészeti és bányászati főiskola negyedéves hallgatói Krippel Móríc tanár vezetésével f. hó 7-én Besztercebányára érkeztek, hogy az itteni m. kir. erdőigazgatóság területén tanulmányokat végezzenek.

Stubnyafürdő eladása. Stubnyafürdő egy látszik mihamarább külföldi konzorcium kezére esik. A Bite-féle szálló konzorcium, alkudozik Körmöcbánya várossal nemcsak magát a fürdőterületet óhajtja megvásárolni, de a mellette elterülő erdőrészt is ahol egy nagy szabású szanatóriumot szándékoznak építeni.

Nyugdíjazás — áthelyezés. Kepess József besztercebányai városi és járási m. kir. állatorvos nyugdíjaztatását kérte, miből folyólag a m. kir. földmivelésügyi miniszter őt ettől az állástól felmentette s helyébe Koszoru Lajos m. kir. állatorvost Keskemétről Besztercebányára helyezte.

Pályázat. Pónik község (Zólyom m.) az erdejénél megüresedett erdőőri állásra pályázatot hirdet. Az állás javadalmazása 800 korona fizetés és 20 m³ tűzifa. Az állás január 1-én elfoglalandó. Pályázatok a községi eljáráshoz november hó 20-ig küldendők.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter jelentése szerint s magyar birodalomban 1911 év február havában gyümöckörben elhalt 8194 egyén. Ebben a nagy számban vármegyénk 51 halál esettel szerepel.

Temetkezési segély. A földmivelésügyi miniszter néh. Csernyánszky János és néhai Szedilek István, volt m. kir. erdőaltisztek özvegyei részére 140, illetve 200 koronányi temetkezési segélyt utalványozott.

Asztalossegédet keresek
azonnali belépésre — 8—9 korona heti fizetés és teljes ellátás mellett.

Trembuch József,
asztalosmester
Alsószabadi.

Előzékeny kiszolgálás!

Olcso árak!

Értesítés!

Van szerencsénk szives tudomására adni, hogy **Zólyomlipcsén, Holéci János házában** (ezelőtt Kreisler ház) a mai igényeknek megfelelően

bútorraktárt nyitottunk.

Raktáron tartunk saját készítésű bútorokat a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, s azokat a lehető legjutányosabb áron szolgáljuk ki tisztelt vevőinknek.

Továbbá raktárunkon tartunk még fa és érckoporsókat és az összes temetkezési cikkeket!

Részünkről mindenkor odahatunk, hogy jóminőségű áruinkkal valamint pontos kiszolgálásunkkal megelégedését kiérdemeljük. Ajánljuk magunkat s vagyunk

Zólyomlipcsén, 1911. augusztus hó

kiváló tisztelettel

Polóny és Korónyi,
asztalos mesterek, bútorraktár
és temetkezési vállalat.

Hirdetéseket felvesz a „Besztercebányai Hétfői Hirlap” kiadóhivatala.

Szálka János

első felsőmagyarországi villanyerőre berendezett borotva homorú műköszőrüldéje

Besztercebányán. 8—13

Nagy választék mindennemű zseb- és konyhakésekben és konyhabárdokban, valamint borotvák, önműködő borotvák s különféle ollókban, úgyszintén borotva fenőkövek és szíjjak, húsvágógépek, haj-, ló-, juh- és kutyanyírógépek, pároskések és kanalakban!

Az elősorolt cikkeknek javítását gyorsan és pontosan eszközölöm!

Eladó ház!

Besztercebányán az Ezüst utca 18. számú ház szabad kézből eladó!

Bővebb felvilágosítást a tulajdonos,

HORÁRIK JÓZSEF ad.

BARTÁK JÁNOS FÉRFI-SZABÓ

BESZTERCZEBÁNYA, KOSSUTH L. U. 33.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy műhelyemet november hó 1-től Kossuth Lajos utca 33. számú házba (Bothár Emil féle ház) helyeztem át. — Jóhírű cégemet ezuttal is szives pártfogásába ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Barták János, férfi-szabó.

Nyomatott Havelka József gyorsajatóján, Besztercebányán.

Ne essen kétségbe

ha szepiós, bőrkétség, ráncos, vagy nem öde az arca, ha korpa, törik, vagy hullik a haja, hanem hozassa meg a Csorba-féle

- Orgona krém . 1.- kor.
- Orgona pudert . 1.- kor.
- Orgona szappant . 1.- kor.
- Orgona hajvizet . 1.20 kor.
- Orgona hajmosóport 60 fill.

mindenki bámulni fogja szépségét. Kapható minden gyógyszerárban s az egyedül készítőnél Csorba János Gyógyszertárban Kecskeméten

JÁTÉK a halállal

Nézte-e már uram egy kiltől pisztoly füstölög csövébe? Bámulta-e már a felba lött lyukat, valamelyik lovas kaszárnya udvarán? Érzette-e mámoros szédülést a vívóterem karbolos levegőjében, vagy tompa, nyomasztó érzés szállotta-e meg a lelkét? Ó, igen. Nálunk az emberek verekszenek hiúságból. Mások, mert politikai karriert akarnak csinálni. Ó, de kevesen értik meg a párbaj költészetét. Kevesen... A szobában félhónály volt, a szamovárban tea gőzölgött. A felsapókékes láng visszatükröződött a biborfüggönyök bársonyán. Félig önmagának beszélt.

— Olvassa el híres embereink nyilatkozatát, ha az újságok meginterjúholják őket. Egyik sem öszinte. Egy sem mondta, hogy én híve vagyok a párbajnak. Ostobaság — így nyilatkoztak. A társadalom félszeg hiúvája. De hát akkor miért verekedtek? Miért küldték ellenfelüket a másvilágra? Ha igazán hősek voltak, miért nem szálltak szembe a társadalom előítéletével! Miért szegődtek harcosai annak az eszmének, amit maguk is dőreségnek csúfolnak. Vagy ha tették, miért nem állanak oda nyíltan a világ elé: én párbajt vívtam, mert erkölcsös és tisztá megoldásnak tartottam. Mert ez a legnagyobb és legköltőibb örökség, amit a letűnt századoktól átvettünk. Szébb, mint az amerikaiak utcai öklöződése, mint a járásbírósgoktól kiereszkolt ítélet. Mért nem tették. — Kétszínű hátsorságuk rosszabb a nyílt gyávaaságnál és lovagiaságuk alakoskodás volt.

Elmerengve nézett a lámpa kékes homályába. Gesztenyeszín haja puha selymesen borult a homlokára. Ugy tűnt fel, hogy az utolsó lovas ül előtt, talán testvére azoknak a párisi nemes fiúknak, akik oly hidegvérrel hajtották nyakukat a bárd alá. Egy régi nemes család végső ivadéka volt és szakadozott, olykor következetlen kitérésének megdöbbentő érdekességet adott az, hogy ma reggel párbajban agyonlőtte az ellenfelét.

— Önök Don Quijotának csufolnak. Összehasonlítanak Cervantes hőisével. Igen, a szelmalmok hőse vagyok, mert szeretem a párbajt, újja születek a vívóterem fülledt levegőjében és a kard csöngése közben Tassó stanzáinak a zenéjét hallom. Idegeim lábban égnek, ha arra gondolok, hogy életem egy hajszálon függ, azon a lehetetlenségű acélpengén, amelynek bársony markolata oly puhán simul a kezemhez. És a színház, a szerelem, szép asszonyok mosolya, a tavasz minden verőfénye nem olyan gyönyör, mintha két férfi kiáll valamelyik erdő szélére, és addig lövöldöznek egymásra, míg az egyik gentleman az erdő szélén marad.

— Milyen különös! Nemde, Önök, akik csak a széles esontu kávéházi caballerót ismerik, ezt nem értik meg. Pedig így gondolkozott Bolyay János is és ezt érezte de Bruard is, aki a lovagok kódexét megírta, melynek lapjai örökké fehérek maradnak és amelynek szent tisztaságát a vincennesi erdőben kiömlő vérvél peesételte meg.

— Igen. Én szeretem a párbajt. Megérttem annak költészetét, habár ez tőlem nem erény, nem is bátorság, hanem gyávaaságonnak bizonyítéka. Félek

a haláltól... Ne értsen félre! Attól a haláltól, amely hálósobában orvosságos üvegek között éri utól az embert. És midőn két év előtt egy párisi orvos megjövendölte, hogy roncsolt tudómmel nem bírom már sokáig, a szemébe kacagtam: Ah monsieur, ne higgye! én nem tudóvészben fogok meghalni, hanem valamelyik erdőben csapja át testemet a golyó! Vagy egy vívóteremben lehelem ki a lelkemet, ha a szívetem átszúrja a rapír! Vagy vadkan tőp össze vadászaton, háboruban esem el valami exotikus földön, az ön gonosz jövendölése mégis hazugság marad!

— Azóta kereselem a halált és játékot üzök vele. Mint ahogy az ember baccarat játszik és megkockáztatja a legvakmerőbb tetteket. Sokkal egyszerűbb lett volna talán, ha főbe lövöm magam. De még élni akartam, örülni a napsugárnak, mely az arcomat csókolja, míg előj egy gentleman és végre-hajtja az ítéletet, melybe már régen belenyugodtam. Azóta verekedtem Európa legkülönbözőbb vidékein olasz nobilekkel és párisi chevallierekkel. Néha lelkiismeretfurdalásaim voltak. Hamis kártyás vagyok — szóltam. — aki játszik, mert tudja, hogy nincs veszteni valója. Felveszem a halálos küzdelmet egy ismeretlen uriemberrel, én, aki semmit sem veszthetek, azzal, aki talán kockára teszi mindenét. Sokszor elhagyott az eröm. Néha szándékosan ügyetlenül vívtam. De a fedetlenül hagyott mellemem nem merték átszúrni, szerencsém volt a szerencsétlenségben és a halállal való viaskodásban én maradtam mindig a győztes!

— Nemde, különös! Hány ember van, aki belekerül véletlenül egy párbajba és örök életében ezt siratja. Kimennek az utcára és az első villamos elgázolja őket. Ó, mi vagyunk a hősek, akik nem futunk előre, hanem dacosan szembe nézünk vele. S képzelje, én, a vézna, az erőtlén, akit egy szél-fuvástól köhögési roham fog el, éjszaka-ként láz gyötör, rettegett hőseknek vagyok kikiáltva, spadassinnak és mindazt azért, mert nem volt féltékenyem! valóm!

— Ma reggel még reméltem, hisz tudja, Belokötöttem Maróthy Györgybe. Maróthy Györgybe, félelmes céllövő, a montekarlói galambversenyek hőse! A sértés nagyon súlyos volt. Pisztoly-párbajban állapodtak meg. Az elmult éjszakát rendkívül jól töltöttem. Meg fogsz halni — gondoltam, — ifjuságod teljében, míg szép asszonyok csókja ég az ajkadon, barátaid ünneplése közben.

— Talán még néhány arany is marad a zsebedben, mint Zrinyinek az utolsó kirohanásakor. Szerelmes asszonyok fogják olvasni irásaidat, és megsiratják virágos ifjuságodat. Oh, hisz ha az embernek már nincs remélőnivalója az élettől, még mindig joga lehet egy szép temetésre!

— A segédekim furesn néztek össze, hogy reggel a doktorral értem jöttem. Szegény Don Quijotte — gondolták magukban. — Most is pózol. Jókévdünek tetteti magát, holott talán sirni szeretne. Oh ha tudták volna, hogy a szí-

Miért használ minden ember

MEDIN

köszvény-szeszt, mert ez az egyedül szor a köszvénybirtos elmulasztására. A hála nyilatkozatok szászereil bizonyítják, hogy a

„Medin“

köszvény-szesznek mily kitűnő hatása van a legidültöb és legcsúfnyósebb köszvény és csusz esetekben. Szakfőrel véleménye szerint forszazot alkot, a csusz és köszvény gyógyításában. Ne mulasztassa el megpróbálni és rendeljen azonnal egy üveg

„Medin“

köszvény-szeszt 1 kor. 30 fillérért. Kapható minden gyógyszerárban és droguáriában. Ára 1 kor. 30 fillér. Használati utasítás a dobozban. Készíti Szent László gyógyszerár gyógyszerészeti laboratoriuma Budapest, Róka Szilárd-utca 29. Forgatók: Török József gyógyszerár, Király-utca 12 és Andrássy-utca 36. Radányits. Testvérek hárs-utca 1. szám.

MEGNYILT A Royal nagyszálló SZEGEDEN

80 szoba. Központi fűtés. — Minuta szobában vízvezeték. — A legnagyobb kényelem

TULAJDONOS: **DÁVID SÁNDOR**

ven örömmámorban reszket. Hogy nem temetésre készülök, hanem lakodalomban! A poros uton a tavaszi orgonák illatát éreztem, a kocsirobbanás szerelmi dalok csendültek felém...

Köhögési roham fogta el. Halovány arca vérpirossá vált. Az ablakhoz lépett, felrántotta és becsapott egész erejével a tavaszi est üde levelete. — Allott-e már uram, harminc lépés távolságban, egy jól irányzott pisztoly csöve előtt? Hallotta-e a halál angyalait suhanni a füle mellett? Érezte-e az erők illatát, a föld szerelmének ujjongó lehelletét, vagy tompa, üres lehangeltség vette-e erőt a lelkén? Oh, én állottam ott! Kezem nem remegott a fegyver ravaszán. Nyitott szemmel bámultam arcába a halálnak.

Kissé ingadozva tettem meg előre az öt lépést. Ellenfelem alakja összeolvadt a kék égboltozattal. A kilencedik olvasásnál felkaptam a fegyvert és löttöm. Nem tártam.

Előre jött ő is öt lépéssel. Arca, látam, halálápadt volt. Szívem vadul dobogott. Szememet félre lehunvtam, hogy utóllára szívjam magamba az aprilisi szellő illatát. Mily boldogság volt. A föld, a rét, az erdő, tavaszról és szerelemlől sutogott! Ó nem tévedhet. Az egész csak husz lépés távolság. Teljes alakommal állottam szembe, karjaimat kissé szétártam, hogy annál biztosabb célpontul szolgáljak. Néhány másodpercig célzott, fegyvere a szívemnek volt irányítva, éreztem rejtélyes erejét, melyet sok évi gyakorlat, a pisztoly titkának kitűnő ismerése és nagy képességei nyújtottak neki. Az egész talán csak egy pillanattal tartott.

Előre felkapta a fegyvert. Belelőtt az üres levegőbe, a pisztolyt messze maga fölé emelve. Az égen néhány bárányfelhő uszott. Hideg borzongás futott át rajtam. Szememet elborította a düh. Ó, az ellenfelem nem gentleman. Nem adna kegyelmet annak, aki nem kérte és akire ez halálos sértés.

— Ne a felhőkkel párbajozzék, hanem velem! Kiáltottam át hozzá vadul, megfélekezve minden illemtől, amit a kódexek, a galantéria és a lovagias mérközésben kötelező udvariasság előírnak. Befejezettek tekintettem a viadalt. Futottam egyenesen kocsim felé. A párbajt nem akartam folytatni. Segédekim ijedten kapacitáltak. Ha nem békülnek ki, tartásuk be leg-alább a feltételeket. A második golyó-váltást. Engedni voltam kénytelen. Oh, a gentlemanlike erősebb erkölcsi érzékünkél.

Felálltunk. Hallottam a fák gunyos sóhajtását. Számoltak. Minden összeborult körülöttem. És a harmadik olvasásnál, úgy lőttem föbe, hogy azt sem mondhatta, hogy köszönöm!

Elhallgatott, cigarettáját szórakozottan tette le az ezüstművi hamutartóra. Az ablakon át, a szomszéd erkély felől, idehallatszott a zongorajáték elhaló akkordja. Nem lehetett tisztán kivenni, talán Moszkovszky szerelmi keringője volt.

Felállt. Az órájára nézett. — Ostobaság volt. Pillanatnyi felhevülésben elkövetett gyilkosság. Várnom kellett volna. Néhány pillanat és én esem össze holtan, megváltva minden szenvedésemről. Most szőknöm kell innen. Holnap reggel utazom. Hová? Még magam sem tudom. Valami messze földre, ahol elnyomott népek küzdenek

a szabadságért. Talán nagyobb szerencsém lesz abban a játékban, ahol a harcot árvuerő mellett vivjük s nagy emberi igazságok forognak kockán. Az ismerőseim azt fogják mondani, hogy bolondság, de azért mégis a legokosabb, amit tehetek...

Köhögés, rekedtség, számarhurut, asztma, tüdővész (heptika) ellen

egyedül biztos szer a Szabolesi

tüdő- és mellszörp

1 üveg ára 1 kor. 60 fill.

Megrendelhető: **LÁNYI gyógyszer-tár Nyiregyháza**, aki 5 üveget bérmentve küld.

Gallér és kezelők

tisztítását legkifogástalanabbul eszközli

BRADOVKA GYULA

gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő-gyára

KASSÁN.

Képviseletek kedvező feltételek mellett az ország minden részében kerestetnek.

A híres Hajdusági bajuszpedrőt

— Védjegy. —

KITÜNTETEK

a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel. Ez a legjobb bajuszpedrő a világon! Szántalan köszönőlevelét érizik naponta a világ minden részéről. Tisztelt gyógyszerész ur! Mióta a hajdusági bajuszpedrőt először megpróbáltam, csakis azt használom, mert ez a világon a legjobb. Ajánlom is mindenkinek. Báró Splényi Odón, Kapható minden gyógyszerárban vagy droguáriában, vagy

GROSZ NAGY FERENCZ

gyógyszerésznél, DEBRECEN 4.

Egy doboz 50 fillér.

Békéssy Róza és tsa

szappangyára, Debrecenben

Ajánlja minden fajta mosó- és pipere szappanait. A D. E. M. K. E. gyorsmosószappant, melynek fokozott mosó és fehérítő képessége felülmúl minden más gyártmányt.

5 kgos postacsomagban is szállítjuk. Árjegyzéket kívánatra küldünk.

5 évig ingyen

javított törés esetén is a tőlem 14 napi próbára rendelt örökké fehér fém, rubinköves, hengerjárata vízhatlan, kocsin, lóháton, hideg, melegben percre kiprobált, 2 fedeli 9—K vagy 3 fedeli 12—K zseborámát. Nem tetszőt kicserélem vagy a pénzt visszafizetem. — Árjegyzéket ingyen küld.

Udvari János

magyar órásmester óra- és ókszerlelepe Kunszentmiklós.

Csemege szőlőt

muskotálylával keverve legfinomabbat 5 kilós posta-ládákban

3 korona utánvétellel küld

LŐRINCZY LÁSZLÓ gyógyszerész

BÉKÉSCSABÁN

ZÖLD RIPORTOK

Annyi hír érkezett az olasz katonák állítólagos kegyetlenkedéséről, hogy állandóan Tripolisban tartózkodó raditudósítónkat felhívtuk, interviúolja meg Caneva generálist. Ez megtörtént, s örömmel jelenthetjük alább közölt interviú alapján, hogy a kegyetlenkedésekről szóló híresztelések alaptalanok. Ime Caneva nyilatkozata:

Írja meg kérem a pesti Snorriera della Scrába (Az esti schnorrer), melynek véleményére mindig sokat adok, hogy katonáink a legnagyobb humanizmussal bánnak az arabokkal és törökökkel. Alig hogy Tripoliszt elfoglaltuk, a nőket és gyermekeket kellemes pincékben helyeztük el, hogy ne kelljen végignéznük hozzátartozóik elcsúszását. Egészségügyi csapataim azonnal jelentést tettek, hogy van számos török baba, kinek nagy a hasa. Rögtön intézkedtem radikális soványító kúrák iránt. A középsúlyukat kardokon ugrottam keresztül, nehézsúlyúakról egy kis hájat lehámoztattam. Igaz, hogy ekeztben néhány sajnálatraméltó baleset is történt, de utalok erre vonatkozóan a magyar mentők jelszávjára. Néhány asszony kijelentette, hogy férje nélkül nem tud élni. Ebbeli óhajításuknak szintén tustént megfelelttem és gondoskodtam róla, hogy mielőbb találkozzanak a síralom völgyéből elköltözött férjükkal. A hadifoglyokkal is a leghumánusabban bántunk. Aki fáradtságáról panaszkodott annak előfogatót lovasátottna rendelkezésére, azaz csikóval szánkázattam be a városba. Tapasztalataim szerint a sport e neme igen üdítő és felderítő hatással volt — katonáimra. Annymra mentem előzékenységben, hogy minden megtelt maródi kocsiba még néhány törököt, ha részletekben is, elhelyeztettem. Öszinte sajnálatomra szegényeket már nem sikerült aztán újra összeállítani, mert a különböző testrészek a szállításnál összekeverődtek. Láthatja tehát, hogy igazán a legnagyobb, szinte önfeláldozó humanitással bántam el a törökökkel és így sötét rágalomnak kell minősítenem minden egyebet állító híresztelést.

Uj eredeti orvosi elvekről szól egy nemrég megjelent zamatos magyarsággal megírt könyv, melyben mélyreható új irányelvekről van szó. Az egész orvosi tudomány két évtized óta roppant változásokon megy keresztül. A betegségek eredetéről új elvek képződtek és ennek alapján a gyógykezelések módja is átalakult. Ezen könyv címe: a „Vérnyógyítás és akinek rendelőtüzete Budapest, V., Váci-körút 18 alatt van. A könyv ára eredményei”. Szerzője dr. Kovács J. fővárosi orvos, a vérnyógyítás megalapítója, riszes vászonkötésben 1 K. Kapható minden könyvkereskedésben s a szerzőnél.

Az emberi kéz mint sérvkötő!
Sensatiós találmány!

Kérjen ingyen prospektust, portómentesen küld

POLLITZER

sérv-ambulatórium, specialis orvosi rendelő intézet

Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. telemelet.

A köztudatba ment át hogy csak

KALLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28

szállítja teljes jótállás mellett a legújra-újabb motoros gépeket. Az egész országban a legjobbak és leggyorsabbak elismerésére VALÓDI Kallai Lajos motortól kérjen dísz-főlapot.

FIGYELMEZTETÉS! Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevű cégekkel

A budai Szt.-Lukácsfürdő

Nagyszállójában és Thermal-szállódájában szoba teljes ellátással naponta 10 K-tól feljebb. Minden szoba kilitással a Dunára. Kénes iszapfürdő- és iszaporogatók. Fürdők ismételt díjmentesen küld

Szt.-Lukácsfürdő részv. társaság

FESTÉK

Hártl L. és Tsa

festék, kence és lakó gyári raktárak a „KÖZPONTHOZ”

Budapest VII.,

Baross-tér 20.

Telefon-szám 81-66.

Hálás lesz, ha

„Glória”

lábhintőport használ, mely egy heti használat után örökre megszűnteti a lábizzadást. — K120 beklédése mellett franco szállítunk egy dobozzal. Kapható kizárólag „Vörösrák” gyógyszerárban, Pozsonyban.

HÜSÍTŐ

izzadás elleni kenőcs.

24 óra alatt

a legmakacsabb lábizzadás is megszűnik.

— 1 doboz 30 fillér. —

Kapható:

Bpest, VII., Dohány-u. 5.

Watterich drogeriában.

PERZSASZŐNYVEGEK

nagy választékban

Dísz, szabott árak!

Agobián és Adorján

Budapest, IV. ker., Váci-utca 9. szám

Nem hiába diadalmaskodott a londoni, párisi és berlini kiállításokon a legjobb és legbiztosabb hatású gyógyszer, a

KORONA-szesz,

de elmondhatjuk, sőt ezekre menő elismerő levéllel igazolhatjuk is, hogy nincs hatásosabb szer, amely oly rövidesen és gyökeresen gyógyítana köszvény, eszt, szaggatást, fog és fejfájást, nyílalást, derék, kar és lábajást, valamint mell, gyomor, hátfájást és szelgőresét, mint a

KORONA-szesz.

Ajánljuk Ily bajokban szenvedőknek, hogy ne is próbáljassanak más, hanem mielőbb legyenek rendezet — Egy üveg 1 korona.

Kapható gyógyszerárban vagy a készítőnél:

KORONA gyógyszerárban TURKEVEN.

ÜGYNÖKÖK

10-20 koronáig terjedő napi keresetre

felhívnek szert törvényesen engedélyezett sorsjegyek eladásával kedvező fizetési feltételek mellett. — Ajánlatok

UJ FORTUNA cím alatt

Budapest, V., Postafiók 78

Nem bérli

resztletfizetés leple alatt

hanem azonnal

öné a zongora

piano, cimbalom, vagy bármely hangszer, de csak ha

Reményi Mihálynál

a magyar királyi zeneakadémia szállításánál veszi azt meg

Budapest, Király-utca 54. sz.

Arjegyék minden hangszerről külön kérendő! — Prospektus is díjtalan!

Párisban a negy aranyéremmel

A magyarországi és a külföldi hölgyközön ég legújabb, legjobb és elismert széplítő szereit:

ILLÉS-féle LILÍOM-CRÉM ára 1 Kor.

ILLÉS-féle Liliom-szappan ára 90 fill.

ILLÉS-féle Liliom-pouder ára 1 Kor.

Laricín-capsula ára 2 k. 50 fill.

vese, hólyag, húgyvese és folyás (trippes) fertőtlenítő, biztos hatású gyógyszer. Tinktúra mellett ILLES gyógytár utany-tel szállítja SZABADKA.

Pipere és gyógyszerkiállítosságok

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott kakukfű keserű háziszser néhány napi használat után teljesen megszünteti a különféle gyomorbajokat. Hirtelen roszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Kapható mindenütt. (Főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest, Király-utca 12.) Árak: kis üveg 80 fill, nagy 2 kor. Vidékre 6 kis vagy 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik. — Övökodjunk utánzatoktól.

Készíti:

HANKOVSKY IMRE, GÖDÖLLŐ

CSAK NEM MEGYEK MAGÁVAL EGY ÚTON

FLOBB VEDYEN EGY PÁR ELEGANS CIPŐT

A TEDDY SHOE COMPANY-NAL

MUZIKUMKÖRÜLT MUSZONNET SZAM - ALATT

Kölcsönponyvák, Kölcsönzsákok, Éveköttő manilla, Éveköttél kézi, Kartellen kívül

NAGEL ADOLF

zsák- és ponyvagár

Budapest, Arany János-utca 10.

Telefon 35-92

Távirat: „NAGELA”

Uj ajtók és ablakok

vasrudnyók és kapuvas-rácszatok, kertkerítések, olcsón kaphatók Kelemen Móránál

Budapest, Nádor-u. 72-74. Fióküzlet: Visegrádi-u. 31.